

1 marca Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

Żołnierze Wyklęci

Żołnierze Wyklęci, Żołnierze Niezłomni.

Polskie powojenne podziemie niepodległościowe.

Antykomunistyczny ruch partyzancki, stawiający opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR, toczący walkę ze służbami bezpieczeństwa ZSRR pełniącymi służbę w Polsce

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

Narodowy Dzień Pamięci

„Żołnierzy Wyklętych” obchodzony jest 1 marca każdego roku. Upamiętnia on żołnierzy antykomunistycznego podziemia, którzy w latach 1944-1956 działali przeciw komunistycznym władzom, aby uwolnić naród od ich rządów

Historia święta

W 2001 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę, w której uznał zasługi organizacji i grup niepodległościowych, które po zakończeniu II wojny światowej podjęły się walki o niepodległość Polski.

Inicjatywę ustawodawczą w zakresie uchwalenia nowego święta podjął w 2010 roku prezydent Lech Kaczyński. Od tego momentu 1 marca każdego roku w całym kraju obowiązuje to święto – „Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych”

August Emil Fieldorf „Nil”

- generał brygady Wojska Polskiego, organizator i dowódca Kedywu Armii Krajowej
- zastępca Komendanta Głównego AK
- 7 marca 1945 aresztowany przez NKWD w Milanówku, osadzony w więzieniu
- po odbyciu kary, w październiku 1947 powrócił do Polski i osiedlił się pod fałszywym nazwiskiem w Białej Podlaskiej.
- po ogłoszeniu amnestii w lutym 1948 ujawnił się, podając prawdziwe imię, nazwisko oraz stopień generała brygady
- pomimo tortur odmówił współpracy z MBP
- po sfińgowanym procesie skazany na śmierć za zwalczanie partyzantki radzieckiej, „lewicowych podziemnych grup niepodległościowych” oraz „obywateli narodowości żydowskiej”
- wyrok przez powieszenie wykonano 24 lutego 1953 o godz. 15.00 w więzieniu Warszawa-Mokotów przy ul. Rakowieckiej
- pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego
- 7 marca 1989 roku zrehabilitowany

Łukasz Konrad Ciepliński „Ludwik”

- podpułkownik piechoty Wojska Polskiego
- żołnierz Organizacji Orła Białego, ZWZ-AK oraz NIE i DSZ
- prezes IV Komendy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość
- 28 listopada 1947 został aresztowany przez funkcjonariuszy UB
- brutalne i okrutne śledztwo trwało aż trzy lata
- 14 października 1950 skazany na 5-krotną karę śmierci oraz 30 lat więzienia
- wyrok śmierci wykonano 1 marca 1951
- został zabity strzałem w tył głowy w piwnicy pomieszczeń gospodarczych więzienia UB na Mokotowie w Warszawie
- kawaler Orderu Orła Białego
- pośmiertnie mianowany pułkownikiem

Hieronim Dekutowski „Zapora”

- major Polskich Sił Zbrojnych
- cichociemny, dowódca oddziałów partyzanckich Armii Krajowej, Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj i Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość
- 16 września 1947 aresztowany
- od 19 września 1947 do 1 czerwca 1948 przechodził okrutne śledztwo w więzieniu MBP w Warszawie na Mokotowie
- 15 listopada 1948 skazany na 7-krotną karę śmierci
- 7 marca 1949 wykonano karę śmierci
- w chwili śmierci, pomimo wieku 30 lat, wyglądał jak starzec z siwymi włosami, wybitymi zębami, połamanymi rękami, nosem i żebrami oraz zerwanymi paznokciami
- Jego ostatnie słowa brzmiały: „**Przyjdzie zwycięstwo! Jeszcze Polska nie zginęła!**”
- Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari oraz Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski

Danuta Siedzikówna „Inka”

- sanitariuszka 4. szwadronu odtworzonej 5 Wileńskiej Brygady AK, w 1946 - 1 szwadronu Brygady działającego na Pomorzu
- aresztowana 20 lipca 1946 w jednym z lokali kontaktowych V Brygady Wileńskiej
- oskarżona o członkostwo w nielegalnej organizacji, nielegalne posiadanie broni, udział w napadach na funkcjonariuszy MO i UB, podżeganie do ich zabicia
- skazana na śmierć 3 sierpnia 1946 przez Wojskowy Sąd Rejonowy
- Bolesław Bierut 19 sierpnia 1946 odmówił prawa łaski
- w grypsie krótko przed śmiercią, „Inka” napisała: **„Powiedzcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba”**
- ostatnimi słowami „Inki” było: **”Niech żyje Polska! Niech żyje „Łupaszko”!**
- pośmiertnie mianowana podporucznikiem Wojska Polskiego, odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski

Zygmunt Edward Szendzielarz „Łupaszka”

- major kawalerii Wojska Polskiego i Armii Krajowej
- dowódca 5 Wileńskiej Brygady AK
- Wobec zagrożenia aresztowaniem udał się do Zakopanego
- 30 czerwca 1948 roku aresztowany
- po aresztowaniu przewieziony do Warszawy i osadzony w więzieniu mokotowskim przy ul. Rakowieckiej, tam też torturowany
- 2 listopada 1950 r. skazany na osiemnastokrotną karę śmierci
- wyrok wykonano 8 lutego 1951 roku w więzieniu na Mokotowie
- pośmiertnie odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski
- pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika

Witold Pilecki „Witold”

- żołnierz Armii Krajowej
- więzień i organizator ruchu oporu w obozie koncentracyjnym w Auschwitz, z którego uciekł w nocy z 26 na 27 kwietnia 1943
- zatrzymany prawdopodobnie 8 maja 1947 roku
- brutalnie torturowany
- w trakcie ostatniego widzenia z żoną wyznał, że **„Oświęcim to była igraszka”**
- 15 marca 1948 skazany na karę śmierci
- Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski
- wyrok wykonano dnia 25 maja 1948 roku w więzieniu mokotowskim na Rakowieckiej, poprzez strzał w tył głowy
- pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego, awansowany do stopnia pułkownika

Józef Kuraś „Ogień”

- żołnierz Wojska Polskiego i Armii Krajowej
- w czasie II wojny światowej partyzant na Podhalu
- oficer Batalionów Chłopskich
- Oficer Urzędu Bezpieczeństwa, z którego zdezerterował 12 kwietnia 1945 roku
- pod koniec życia jeden z dowódców oddziałów podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego
- oskarżany o zbrodnie na ludności cywilnej
- 21 lutego 1947 wraz z grupą podkomendnych otoczony przez grupę operacyjną KBW w Ostrowsku koło Nowego Targu
- po zaciętej walce i próbie wydostania się z okrężenia usiłował popełnić samobójstwo na strychu jednej z wiejskich chałup
- zmarł tuż po północy 22 lutego 1947 w szpitalu w Nowym Targu
- pośmiertnie przyznano mu stopień majora

Mieczysław Dziemieszkiewicz „Rój”

- żołnierz Narodowych Sił Zbrojnych
- uczestnik polskiego niepodległościowego podziemia antykomunistycznego
- do śmierci Mieczysława Dziemieszkiewicza przyczyniła się jego narzeczona, którą UB szantażem zmusiło do wydania „Roja” przetrzymując jej rodziców
- „Rój” zginął w trakcie próby przedarcia się z podwładnym Bronisławem Gniazdowskim ps. „Mazur” przez obławę 270 żołnierzy z 1 Brygady KBW i nieustalonej liczby funkcjonariuszy UB i MO
- jego grób znajduje się w Makowie Mazowieckim.

Anatol Radziwonik „Olech”

- podporucznik Wojska Polskiego
- podczas służby w AK awansowany do stopnia oficerskiego podporucznika
- jeden z dowódców polskiego podziemia antykomunistycznego
- ostatni dowódca zorganizowanych struktur polskiego podziemia niepodległościowego na ziemi nowogródzkiej
- poległ 12 maja 1949 roku nad rzeczką Niewisza, niedaleko wsi Raczkowszczyzna podczas próby przebicia się przez pierścień kolejnej sowieckiej obławy

Józef Franczak „Lalek”

- wachmistrz Wojska Polskiego
- związany ze strukturami ZWZ i AK
- powszechnie uznawany za ostatniego członka podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego
- rozpracowanie Franczaka rozpoczęło się 16 listopada 1951 w ramach operacji „Pożar” - ulokowano w jego otoczeniu 27 tajnych współpracowników UB, w działania operacyjne zaangażowano ok.100 osób
- zadenuncjowany przez Stanisława Mazura – tajnego współpracownika SB, brata stryjecznej swojej narzeczonej
- poległ w walce z grupą ZOMO/SB 21 października 1963, po 24 latach w zbrojnej konspiracji
- ciało „Lalka” przewieziono do Akademii Medycznej w Lublinie
- odciętą głowę „Lalka” IPN odnalazł na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie
- pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski

Źródła:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Żołnierze_wyklęci
- https://https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%BBo%C5%82nierze_wykl%C4%99ci